



REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Pr-2465/17-52
TRGOVAČKI SUD 8
U ZAGREBU
PRIMLJENO
15-03-2019
poštom — neposredno
u primj. priloga
pristojba

Poslovni broj: 61 Pž-1506/2019-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Jagode Crnokrak, predsjednika vijeća, Ivane Mlinarić, suca izvjestitelja i dr. sc. Jelene Čuveljak, člana vijeća, u predstečajnom postupku nad dužnikom TOZ PENKALA-GLINAMOL tvornica olovaka Zagreb d.o.o., Zagreb, V. Radnički put 2, OIB 68609057386, odlučujući o žalbi razlučnog vjerovnika HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK, Zagreb, Trg Josipa Jurja Strossmayera 9, OIB 26702280390, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu poslovni broj St-2465/2017-41 od 31. siječnja 2019., u sjednici vijeća održanoj 6. ožujka 2019.

riješio je

Uvažava se žalba razlučnog vjerovnika Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb, Trg Josipa Jurja Strossmayera 9, ukida rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu poslovni broj St-2465/2017-41 od 31. siječnja 2019. i predmet vraća tom sudu na ponovan postupak.

Obrazloženje

Trgovački sud u Zagrebu, Stalna služba u Karlovcu je rješenjem poslovni broj St-2465/2017-41 od 31. siječnja 2019. utvrdio da su vjerovnici dužnika Toz Penkala-glinamol tvornica olovaka Zagreb d.o.o., Zagreb, V. Radnički put 2, OIB 68609057386, prihvatili Izmijenjeni plan restrukturiranja (točka I. izreke), potvrdio predstečajni sporazum prema kojemu će se tražbina svakog pojedinog vjerovnika navedenog u točki II. izreke rješenja namiriti u skladu s Izmijenjenim planom restrukturiranja javno objavljenim na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča suda 10. siječnja 2019., odredio da potvrđeni predstečajni sporazum ima pravni učinak i prema vjerovnicima koji nisu sudjelovali u postupku i prema vjerovnicima koji su sudjelovali u postupku, a njihove se osporene tražbine naknadno utvrde, te da predstečajni sporazum ima snagu ovršne isprave za sve vjerovnike čije su tražbine utvrđene i razlučne vjerovnike ako su se odrekli svog prava na odvojeno namirenje, te da se na temelju njega može radi ostvarenja činidbe nakon dospelosti obveze neposredno provesti prisilna ovrha (točka II. izreke).

Tako je odlučio prvostupanjski sud primjenom odredaba članka 61. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15, dalje: SZ) uz obrazloženje u bitnome kako su na ročištu za

glasovanje vjerovnici koji su činili potrebne većine iz članka 59. SZ-a prihvatili izmijenjeni plan restrukturiranja, a sud nije našao da bi bio ispunjen koji od zakonom propisanih uvjeta uslijed kojeg ne bi bilo moguće donijeti rješenje o utvrđenju prihvaćanja plana restrukturiranja i potvrdi predstečajnoga sporazuma.

Protiv navedenog rješenja razlučni vjerovnik Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb, Trg Josipa Jurja Strossmayera 9, OIB 26702280390 (dalje: HBOR) je izjavio žalbu zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U bitnome navodi kako je pogrešno svrstan u tablicu prve skupine vjerovnika „Vjerovnici – tipa namirenja A“ jer je to protivno odredbama članka 27. stavka 1. točke 7. i članka 38. stavka 4. SZ-a. Ističe kako je u prijavi tražbine od 9. listopada 2017. prijavio svoju tražbinu i dostavio obavijest o razlučnom pravu na pokretninama u dužnikovom vlasništvu, te je naveo kako se ne odriče razlučnog prava. Međutim, u izmijenjenom planu restrukturiranja se uopće ne navode njegova razlučna prava niti se daje obrazloženje zbog čega je tome tako što je protivno odredbama članka 38. stavka 4. SZ-a. Predlaže ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

U odgovorima na žalbu dužnik i povjerenik su u cijelosti osporili žalbene navode. Predlažu obiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi pobijano rješenje.

Žalba je osnovana.

Ispitavši pobijano rješenje na temelju odredaba članka 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13 i 89/14, dalje: ZPP) u vezi s odredbama članka 381. ZPP-a i članka 10. SZ-a, u granicama žalbenih razloga te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da nije pravilno niti zakonito.

Iz spisa u bitnome proizlazi kako je u prijavi tražbine od 11. listopada 2017. razlučni vjerovnik HBOR prijavio svoju tražbinu prema dužniku u iznosu od 190.891,54 kn, te je, u skladu s odredbom članka 38. stavka 1. SZ-a, naveo kako postoji razlučno pravo čija je pravna osnova „Dodatak I Sporazumu o zasnivanju založnog prava na nekretninama radi osiguranja novčane tražbine koji je solemniziran 4. lipnja 2012. od strane javnog bilježnika Lidija Pejović-Fumić iz Zagreba pod brojem: OV-1624/2012“, koje se odnosi na pokretnine u dužnikovom vlasništvu i to: „AUTOMATSKA PAKERICA FLOWPACK, proizvođač: GENERAL SISTEM (...) i VAKUUM EKSTRUDER, proizvođač: GERMATECH GmbH (...)“, te je izjavio kako se ne odriče prava na odvojeno namirenje. Osim toga, u skladu s odredbom članka 38. stavka 3. SZ-a, razlučni vjerovnik HBOR je izjavio i da ne pristaje na odgodu namirenja iz predmeta na koji se odnosi njegovo razlučno pravo.

Iz navedenog proizlazi kako se navedeni vjerovnik nije odrekao svog razlučnog prava, odnosno prava na odvojeno namirenje u skladu s odredbama članka 38. stavka 1. SZ-a zbog čega ima status razlučnog vjerovnika pa niti ne sudjeluje u predstečajnom postupku. Naime, u predstečajnom postupku izlučna i razlučna prava nisu predmet ispitivanja (članak 46. stavka 6. SZ-a), a predstečajni postupak ne utječe na pravo odvojenog namirenja razlučnih i izlučnih vjerovnika (članak 66. alineja 1. SZ-a).

Osim toga, odredbama članka 27. SZ-a propisano je da plan restrukturiranja mora, između ostalog, sadržavati i analizu svih tražbina prema visini i vrsti (tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika, izlučna prava, razlučna prava, tražbine za koje se vodi postupak, neosigurane tražbine i druge tražbine) (točka 7.), te ponudu vjerovnicima razvrstanim u skupine odgovarajućom primjenom pravila o razvrstavanju sudionika u stečajnom planu o načinu, rokovima i uvjetima namirenja tražbina (točka 8.). Tako je odredbom članka 308. stavka 1. SZ-a propisano da se sudionici u stečajnom planu razvrstavaju pri utvrđivanju njihovih prava u skupine pa, između ostalih, treba kao zasebnu skupinu razlikovati i vjerovnike s pravom odvojenog namirenja ako stečajni plan zadire u njihova prava.

Unatoč tome što je to izričito propisano citiranim zakonskim odredbama, u planu restrukturiranja HBOR uopće nije naveden kao razlučni vjerovnik, niti je navedeno njegovo razlučno pravo, niti je kao razlučni vjerovnik svrstan u skupinu vjerovnika s pravom odvojenog namirenja, već je pogrešno svrstan u skupinu vjerovnika „Vjerovnici – tipa namirenja A“, kao što to osnovano ističe žalitelj. Na navedeni propust u sadržaju plana restrukturiranja je žalitelj ukazao još u tijeku prvostupanjskog postupka na ročištu za glasovanje o planu restrukturiranja održanom 31. siječnja 2019. koju odlučnu činjenicu prvostupanjski sud uopće nije utvrđivao, već je pobijanim rješenjem potvrdio plan restrukturiranja navedenog sadržaja.

Zbog toga, a uzevši u obzir činjenicu kako se nije odrekao svog razlučnog prava, svrstavanje žalitelja kao razlučnog vjerovnika u tablicu prve skupine vjerovnika „Vjerovnici – tipa namirenja A“ je protivno ne samo citiranim zakonskim odredbama, već i odredbama članka 38. stavka 4. SZ-a. Tim je odredbama propisano da predstečajni sporazum ne smije zadirati u pravo razlučnih vjerovnika na namirenje iz predmeta na kojima postoje prava odvojenoga namirenja, ako tim sporazumom nije izrijekom drukčije određeno. Ako je predstečajnim sporazumom drukčije određeno, za razlučne vjerovnike posebno će se navesti u kojem se dijelu njihova prava smanjuju, na koje vrijeme se odgađa namirenje i koje druge odredbe predstečajnoga sporazuma prema njima djeluju. Citiranim odredbama dopuštena je mogućnost da predstečajni sporazum zadire u prava razlučnih vjerovnika, ali samo u slučaju kada je razlučni vjerovnik u obavijesti o svom pravu dao izjavu da se odriče od prava na odvojeno namirenje ili je dao izjavu kojom pristaje na odgodu namirenja iz predmeta na koji se odnosi njegovo razlučno pravo. U tom slučaju u predstečajnom sporazumu mora biti navedeno u kojem se dijelu smanjuju prava razlučnih vjerovnika, na koje vrijeme se odgađa namirenje i koje druge odredbe predstečajnoga sporazuma prema njima djeluju. Međutim, u konkretnom slučaju razlučni vjerovnik HBOR je u obavijesti o svom pravu koja je sastavni dio prijave, naveo kako se ne odriče prava na odvojeno namirenje, niti pristaje na odgodu namirenja iz predmeta na koje se odnosi razlučno pravo. Stoga se u konkretnom slučaju niti ne primjenjuje iznimka iz članka 38. stavka 4. SZ-a prema kojoj predstečajni sporazum djeluje i na razlučne vjerovnike, već pravilo iz članka 38. stavka 4. SZ-a da predstečajni sporazum ne smije zadirati u pravo razlučnih vjerovnika na namirenje iz predmeta na kojima postoje prava odvojenoga namirenja.

Osim toga, uređenje položaja razlučnog vjerovnika i ponuda razlučnim vjerovnicima u skladu s odredbama članka 38. stavka 4. SZ-a, predstavlja bitan sadržaj predstečajnoga sporazuma koji sud, u okvirima ovlaštenja propisanih odredbama članka 61. SZ-a, samo

potvrđuje ili uskraćuje njegovu potvrdu. Prilikom odlučivanja postoje li u konkretnom slučaju pretpostavke iz članka 61. SZ-a za potvrdu predstečajnoga sporazuma, sud je dužan voditi računa o tome da odredbe SZ-a kojima je u postupku donošenja predstečajnoga postupka dužniku omogućena izmjena plana restrukturiranja (članak 52. stavak 1. i članak 60. stavak 2. SZ-a) ne daju mogućnost zlorabe tih ovlaštenja na štetu razlučnih vjerovnika na način da se plan restrukturiranja odnosi na njih u drugačijem sadržaju od onoga na što su pristali davanjem izjave o odricanju od svojih postojećih prava na odvojeno namirenje, odnosno od postojećeg prava da predstečajni sporazum ne djeluje na njihovo pravo. Sud je dužan spriječiti svaku zlorabu prava, pa tako i onemogućiti da se dužnik koristi formalno dopuštenim procesnim aktivnostima, kao što je i mogućnost podnošenja izmijenjenog plana restrukturiranja nakon donošenja rješenja o utvrđenim i osporenim tražbinama, na štetu razlučnih vjerovnika (članci 3. i 7. ZPP-a u vezi s člankom 10. SZ-a).

Drugačiji postupak dužnika predstavlja zlorabu prava zbog čega je sud primjenjujući načelo otvorenog pravosuđenja (članak 219. stavak 2. i članak 298. ZPP-a u vezi s člankom 10. SZ-a) bio dužan najkasnije na ročištu za glasovanje na kojem je razlučni vjerovnik HBOR istaknuo navedeni nedostatak u sadržaju plana restrukturiranja (koji zapravo predstavlja sadržaj predstečajnoga sporazuma u slučaju izglasavanja odgovarajućom većinom), ukazati dužniku, pa i nazočnim vjerovnicima, na koji način je odredbama SZ-a uređen položaj razlučnog vjerovnika i na mogućnost odricanja od prava koja razlučni vjerovnici imaju te na potrebu uređenja položaja razlučnog vjerovnika i usklađivanja sadržaja plana restrukturiranja u skladu s odredbama članka 27. točke 7. i 8. SZ-a, te članka 308. stavka 1. SZ-a, odnosno predstečajnoga sporazuma u skladu s odredbama članka 38. stavka 4. SZ-a.

Osim toga, sud je imao mogućnost, za slučaj da dužnik ne uskladi plan restrukturiranja s ponudom razlučnom vjerovniku provjeriti i jesu li ispunjeni uvjeti za potvrdu predstečajnog sporazuma sukladno odredbi članka 61. stavka 1. alineja 1. SZ-a, odnosno provjeriti umanjuju li se planom restrukturiranja prava razlučnog vjerovnika ispod razine koju bi razumno očekivao ostvariti u slučaju neprovedbe restrukturiranja poslovanja dužnika.

Uzevši u obzir navedeno, u konkretnom slučaju je pravno irelevantno što je tražbina razlučnog vjerovnika HBOR pravomoćno utvrđena rješenjem od 22. prosinca 2017. (pod rednim brojem 21.). Tražbina razlučnog vjerovnika koji se, kao u konkretnom slučaju, nije odrekao svog razlučnog prava, ne može niti biti predmet ispitivanja niti se takva tražbina utvrđuje (članci 46., 49. i 50. SZ-a). Položaj razlučnih vjerovnika je uređen odredbama Stečajnog zakona, uključujući i odredbama članka 38. stavka 4. SZ-a, pa sud ne može postupati protivno tim odredbama. Stoga niti pravomoćnost rješenja od 22. prosinca 2017. ne oduzima sudu ovlaštenje i dužnost da u postupku donošenja predstečajnoga postupka pazi i poštuje odredbe Stečajnog zakona kojima je uređen položaj razlučnih vjerovnika. Posljedično, prvostupanjski sud u konkretnom slučaju nije mogao u popisu prava glasa sastavljenom u skladu s odredbom članka 57. SZ-a priznati razlučnom vjerovniku HBOR pravo glasa jer on kao razlučni vjerovnik niti ne sudjeluje u predstečajnom postupku, pa niti nema niti pravo glasa.

Konačno, počinjena je i bitna povreda odredaba postupka kada je prvostupanjski sud u pobijanom rješenju samo općenito neodređeno naveo da potvrđeni predstečajni sporazum ima učinak i snagu ovršne isprave za vjerovnike čije su tražbine utvrđene i za razlučne vjerovnike

koji su se odrekli prava na odvojeno namirenje jer takva formulacija izreke ne odgovara zahtjevima odredbe članka 38. stavka 4. SZ-a koja zahtijeva da u samom predstečajnom sporazumu, kao što se to zahtijeva i u davanju ponude kao sastavnog dijela plana restrukturiranja, posebno za razlučne vjerovnike bude navedeno na koji se način predstečajni sporazum na njih odnosi.

Uzevši u obzir navedeno valjalo je, na temelju odredbe članka 380. točke 3. ZPP-a u vezi s odredbom članka 10. SZ-a, uvažiti žalbu, ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

U ponovnom postupku prvostupanjski sud će, uzevši u obzir navedeno, pozvati dužnika da u određenom roku u planu restrukturiranja uredi položaj razlučnog vjerovnika HBOR, koji se nije odrekao razlučnog prava, u skladu s citiranim odredbama Stečajnog zakona na način da ga svrsta u skupinu vjerovnika s pravom odvojenog namirenja, te će upozoriti dužnika na savjesno korištenje procesnim ovlaštenjima glede sadržaja izmijenjenog plana restrukturiranja. Nakon toga će ponovno sastaviti popis vjerovnika i prava glasa koja im pripadaju u skladu s odredbom članka 57. SZ-a, vodeći računa o tome da HBOR kao razlučni vjerovnik koji se nije odrekao svog razlučnog prava niti nema pravo glasa. Konačno, sud će odrediti ročište za glasovanje o planu restrukturiranja (članak 55. SZ-a) na kojem će raspraviti predloženi plan restrukturiranja, a u slučaju izglasavanja potrebnim većinama odlučiti postoje li pretpostavke za potvrdu predstečajnog sporazuma u skladu s odredbama članka 61. SZ-a.

Zagreb, 6. ožujka 2019.



Predsjednik vijeća
Jagoda Crnokrak, v. r.

moćnost otpravka – ovlaštenu službenik
Brankica Curman

U. B. Vojnić